

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Aan de voorzitter van de commissie Samenleving

Datum

22 augustus 2023

Onderwerp

Toelichting besluit Beleidsregels terug-en invordering bedrijfskapitaal
Tozo Den Haag 2023

Ons kenmerk

SZW/10555226

RIS316304

Contactpersoon

Maja Ververs

Dienst

Sociale Zaken en
Werkgelegenheidsprojecten

Afdeling

Beleid, onderzoek en projecten

Telefoonnummer

14070

E-mailadres

maja.ververs@denhaag.nl

Geachte voorzitter,

Graag wil ik u informeren over de Beleidsregels terug- en invordering bedrijfskapitaal Tozo Den Haag 2023. Het college heeft deze Beleidsregels vastgesteld op 15 mei 2023 (zie: RIS315453), in navolging van de “modelbeleidsregels Terug- en invordering bedrijfskapitaal Tozo” van Stimulansz van november 2021. Hiermee hebben we in de gemeente Den Haag een door het Rijk geaccordeerde regeling, waarin we rechtmatig en tegelijkertijd zorgvuldig handelen. (link: <https://vng.nl/sites/default/files/2021-07/modelbeleidsregels-terugvordering-bedrijfskapitaal-tozo.pdf>).

Eerst ga ik in op het bedrijfskapitaal Tozo. Vervolgens geef ik aan hoe de terugvordering is geregeld in de Beleidsregels in navolging van de modelbeleidsregels en hoe te werk wordt gegaan, met name welk maatwerk toegepast wordt. Ook geef ik de financiële consequenties voor de gemeente Den Haag aan.

Bedrijfskapitaal Tozo

Van 1 maart 2020 tot 1 oktober 2021 is in de gemeente Den Haag op grond van de rijksregeling “Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)” een lening voor bedrijfskapitaal van maximaal 10.157, -- euro verstrekt aan 4708 zelfstandig ondernemers (hierna: ondernemers), die door de coronacrisis financieel waren getroffen.

Bij het aanvragen van de lening voor het bedrijfskapitaal zijn de ondernemers de wettelijke verplichting aangegaan om de lening terug te betalen. Vanaf het begin van 2022 hebben zij echter door de nasleep van de Corona-beperkingen te maken met nieuwe (financieel) zware tijden door inflatie, de energiecrisis en de aanvankelijk uitgestelde belastingverplichtingen. Daarom is het aflossen van de lening voor het bedrijfskapitaal Tozo voor veel ondernemers moeilijk. De vestrekking van levensonderhoud en de lening voor bedrijfskapitaal op grond van de Tozo-regeling was gericht op het direct opheffen van acute financiële nood door de coronacrisis bij de ondernemer en het bedrijf. Daarom was de toegang tot de Tozo laagdrempelig en waren er slechts enkele globale voorwaarden voor verstrekking (Onder meer was er geen eis dat gemeenten toetsten of het bedrijf levensvatbaar was, zoals wel moet gebeuren bij de aanvraag van een uitkering of bedrijfskapitaal op grond van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz)).

Gemeenten zijn op 1 juli 2022 in opdracht van het Rijk gestart met de verplichting tot aflossen van de verstrekte leningen voor Tozo bedrijfskapitaal. Het bedrag moet (opgehoogd met een rente van 2%) door de ondernemers afgelost worden binnen 6 jaar, gerekend vanaf de datum van verstrekking. De gemeente heeft voor deze betalingsverplichting het maandelijks aflossingsbedrag berekend in de toekenningsbeschikking aan de ondernemer.

Terugvorderen van het bedrijfskapitaal Tozo

Ondernemers met een lening voor bedrijfskapitaal Tozo in de gemeente Den Haag, die nog niet waren begonnen met aflossen en die ook niet om uitstel of een betalingsregeling hebben verzocht, zijn in het najaar van 2022 actief benaderd (ten minste 2 maal telefonisch), conform de Beleidsregels. Zij zijn daarbij geweest op de aflossing, maar ook op de mogelijkheid van uitstel of het treffen van een afbetalingsregeling, als aflossen (nog) niet mogelijk was. Naar degenen die niet bereikbaar waren, is een brief gezonden met het verzoek alsnog contact op te nemen met de gemeente.

Ten aanzien van ondernemers die niet hebben gereageerd op de brief van de gemeente om telefonisch contact op te nemen, is vanaf begin 2023 begonnen met de voorbereiding tot het terugvorderen van de lening. Conform de beleidsregels heeft het college aan deze ondernemers 2 formele aanmaningen verzonden. Daarna is alsnog enkele malen telefonisch contact gezocht met deze ondernemers.

Tot nu toe (1 juni 2023) hebben circa 900 ondernemers met een lening voor bedrijfskapitaal Tozo nog niets afgelost en ook nog geen contact met de gemeente opgenomen.

In eerste instantie is gestart met een minnelijke terugvordering. Bij de terugvordering is ruimte voor maatwerk: er wordt rekening gehouden met de financiële draagkracht van de zelfstandige, vooral als deze een inkomen op bijstandsniveau heeft. Ook is er ruimte voor de ondernemer zelf een aflossingsvoorstel doen of om uitstel vragen op grond van een te geringe draagkracht.

Voor ondernemers die niet meewerken aan de minnelijke terugvordering, volgt een dwanginvordering (beslag). Dit is de uiterste stap, nadat het college eerst een zorgvuldig traject heeft gevolgd om de ondernemer te bewegen tot terugbetalen van de lening van het bedrijfskapitaal. Vanaf juni 2023 worden dwanginvorderingen ingezet.

In de Beleidsregels is er na de terugvordering nog ruimte voor kwijtschelding voor de ondernemer die in een traject voor schuldhulpverlening stapt. Dit is met name van belang voor ondernemers voor wie een faillissement moet worden afgewend. Ook kunnen we in een aantal situaties, waarin de ondernemer niet kán terugbetalen, na 5 jaren afzien van (verdere) invordering.

Betalingsregelingen en uitstel van het terugbetalen van het bedrijfskapitaal Tozo tot nu toe

Tot 1 juni 2023 hebben circa 1100 ondernemers met een lening voor bedrijfskapitaal Tozo een betalingsregeling met de gemeente getroffen. Verder hebben tot 1 juni 2023 circa 200 ondernemers aangegeven, dat terugbetalen (nog) niet mogelijk is. Zij hebben uitstel gekregen. In geval van meerdere schulden is/wordt gekeken naar de mogelijkheid van een bedrijfskapitaal of een uitkering voor levensonderhoud op grond van de Bbz, waarmee het bedrijf wel levensvatbaar kan blijven. Waar dit niet mogelijk is, is/wordt gekeken of er nog schuldhulpverlening kan worden ingezet, ook ter afwending van een dreigend faillissement.

De terugbetalingen van de terugvorderingen blijven we op individueel niveau volgen. Daar waar nodig wordt nog verder maatwerk toegepast.

Overigens lost per 1 juli 2023 meer dan de helft van de ondernemers met een lening voor bedrijfskapitaal Tozo af vanaf 1 juli 2022 volgens de toekenningsbeschikking.

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk
SZW/10555226

Financiële consequenties

Als gemeenten krijgen we de (rechtmatig) verstrekte bedragen aan Tozo leningen voor bedrijfskapitaal vergoed door het Rijk. De ondernemer moet het verstrekte bedrag aflossen aan de gemeente. Als de ondernemer dit niet doet, moet de gemeente dit terugvorderen.

Gemeenten moeten alle door de ondernemers terugbetaalde gelden terugstorten aan het Rijk.

Volgens de beleidsregels kunnen we in een aantal gevallen wel afzien van invorderen van de leningen voor bedrijfskapitaal of kunnen we vorderingen kwijtschelden. In die gevallen hoeven we de verstrekte bedragen niet terug te storten aan het Rijk. Hiermee wordt het financiële risico dus gedekt.

Met vriendelijke groet,
de wethouder van Armoede, Inclusie en Volksgezondheid
Mariëlle Vavier